

BISKOPPEN
OVER
VIBORG
STIFT

Viborg, den 16. maj 2017
Løbenr. 57686/17
HES/meni

Kære præster og menighedsråd i Viborg Stift,

Kirkeministeriet har netop offentliggjort en rapport fra Oxford Research omkring mobning blandt præster, ansat i folkekirken.

Undersøgelsen er en opfølgning af den undersøgelse, som blev gennemført i 2013, som viste, at 20% af præsterne havde været udsat for mobning. Den nye undersøgelse indbefatter besvarelser fra 1006 ud af folkekirkenes 2210 præster, hvilket svarer til en svarprocent på 46. Svarprocenten regnes for høj, og det giver tallene en stor validitet, svarende til +/- 1 %.

Undersøgelsens hovedkonklusion:

Undersøgelsens hovedkonklusion er, at præster oplever mobning i langt højere grad, end andre beskæftigede på danske arbejdspladser. 41% af præsterne har i et eller andet omfang været vidne til mobning på deres arbejdsplads, hvilket er væsentligt højere end det generelle billede på danske arbejdspladser, hvor Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) via et spørgeskema til ca. 27.000 beskæftigede finder, at 27,4 % har været vidne til mobning i 2014.

I forhold til undersøgelsen fra 2013 er billedet stort set uændret, men med en mindre stigning. Dette er bekymrende set i lyset af, at der på danske arbejdspladser generelt er sket et statistisk signifikant fald i den oplevede mobning på arbejdspladser fra 28,5 % i 2012 til 27,4 % 2014.

Når der specifikt spørges til, hvorvidt respondenterne selv har været udsat for mobning inden for de seneste 12 måneder, svarer 75% klart 'nej', mens de øvrige 25% rapporterer, at de har været udsat for mobning, og 8% af disse har oplevet mobning mindst én gang i måneden.

Rapporten kræver handling

På baggrund af denne undersøgelse vil jeg gerne markere, at for mig er mobning fuldstændig uacceptabelt. Derfor vil vi iværksætte en række nye initiativer i Viborg Stift, dels for at forebygge mobning, og dels for at slå hurtigere og mere effektivt ned overfor mobning, hvor den identificeres. Undersøgelsen slår fast, at der ikke er væsentlige forskelle mellem landets 10 stifter.

Overraskende resultat

Resultaterne er overraskende, da jeg faktisk synes, at vi har gjort en stor indsats for at identificere problemer gennem årlige MUS samtaler og APV'er. I APV'erne spørges der direkte til mobning, og der er under en håndfuld, som nævner mobning som et problem.

Biskop Henrik Stubkjær

Viborg Stift · Bispegården · Domkirkestræde 1 · 8800 Viborg
Telefon 8662 0911 / 2329 6600 · E-mail: kmvib@km.dk · www.viborgstift.dk

Hvem mobber?

I rapporten fremgår det, at mobning sker hyppigere i bysogne end i landsogne. Og det fremgår: "at når der er tale om daglig eller ugentlig mobning, er hovedparten af 'udøvere' øvrige præster eller øvrige ansatte – altså mennesker, man omgiver sig med dagligt. Der er alligevel i disse kategorier en betydelig andel, der oplever at blive mobbet af menighedsrådsmedlemmer på daglig eller ugentlig basis. Denne andel stiger tydeligt, når mobningen rapporteres som 'månedlig' eller 'af og til'.

I den daglige mobning er hovedkategorien af udøvere 'øvrige præster'. I den ugentlige mobning er hovedkategorien af udøvere 'øvrige ansatte'. Og i den 'månedlige' og 'af og til' mobning er hovedkategorien af udøvere 'menighedsrådsmedlemmer.

Rapportens definition af mobning

Definition af mobning (Arbejdstilsynets vejledning D.4.2)

Der er tale om mobning, når en eller flere personer regelmæssigt og over længere tid – eller gentagne gange på grov vis - udsætter en eller flere andre personer for krænkende handlinger, som vedkommende opfatter som sårende eller nedværdigende. De krænkende handlinger bliver dog først til mobning, når de personer, som de rettes mod, ikke er i stand til at forsvare sig effektivt imod dem. Drillerier, der af begge parter opfattes som godsindede eller enkeltstående konflikter, er ikke mobning.

Ofrenes oplevelse af de krænkende handlinger er et centralt aspekt i mobning. Det er derfor uden betydning, om handlingerne er udtryk for ubetænksomhed eller et decideret ønske om at krænke offeret. Det betyder dog noget for ofrenes oplevelse af mobningen, om der er tale om ond vilje eller ej.

Mobning kan udøves af både kolleger og ledere. Selv om mobning mellem kolleger er mere udbredt, opleves mobning udøvet af en leder tilsyneladende som ekstra muligt at få lederens opbakning og hjælp. Også underordnedes mobning af ledere kan forekomme.

Mobning er fuldstændig uacceptabelt

Mobning går direkte imod det værdigrundlag, vi bygger på og det evangelium, vi som præster og menighedsråd er sat til at forkynde og udleve. Mobningen ødelægger mennesker, og det ødelægger menighedens fællesskab, og modarbejder kirkens liv og vækst, som vi som præster og menighedsråd er sat til at fremme.

Derfor er mobning uacceptabelt, og derfor tager både provsterne og jeg resultaterne dybt alvorligt, og vi vil handle på dem her og nu.

Hvad vil vi gøre?

- Rapporten tages op på Landemode, den 19. maj 2017, hvor vi vil starte udviklingen af en decideret handlingsplan for bekæmpelsen af mobning.
- Rapporten tages også op på Stiftsmenighedsrådsstævnet den 20. maj 2017 og på Stiftspræstekursus den 15. og 16. august 2017.
- Provsterne vil tage emnet op på først kommende provstimmøde, hvor man vil drøfte lokale initiativer.

- Jeg vil indkalde arbejdsmiljørepræsentanter sammen med tillidsmændene og provsterne til en drøftelse af:
  - Hvordan vi kan udvikle vores redskaber inkl. mus og APV'er, så de opfanger problemet med mobning?
  - Hvordan vi kan blive hurtigere til at sætte ind?
  - Hvordan emnet kan bringes op på dagsordenen, både i menighedsråd og blandt præster og øvrige ansatte grupper.

Allerede iværksatte initiativer

- Vi har forbedret både MUS og APV skemaer og opfølgningen
- Vi har arbejdet systematisk med at forbedre arbejdsmiljøet, og har taget en række initiativer for at forebygge stress: Tidsplanlægningskurser, udvidet psykologbistand, hurtige vikardækninger, udvidet brug af studieorlovs, 5-dages arbejdsuge i nogle provstier, foredrag m.v.
- Vi har udviklet et pilotprojekt med erhvervspsykiater Jesper Karle og psykiater Marie Munk Møller. Projektet søger penge i Kirkeministeriet til uddannelse af provster, bedre screening blandt præster og hurtigere indsats.

Konklusion

Jeg er rigtig ked af, at det viser sig, at arbejdsmiljøet blandt præster opleves så problematisk, som undersøgelsen viser.

Det går imod alt det, vi står for som kirke, og det går ud over både ansatte og frivillige. Og den afledte effekt er, at menighedernes fællesskaber lider under dette.

Rapporten vil sikkert give en del medieopmærksomhed, med god grund. Men det er vigtigt, at vi nu står sammen om at få forbedret forholdene. Skal vi mobning til livs, kræver det en fælles indsats fra både menighedsråd, præster, provster, andre ansatte og mig som biskop. Det kræver, at vi ikke forsøger at feje tingene ind under gulvtæppet, men får de tilfælde, hvor nogen føler sig mobbet, frem på bordet, så vi kan gøre noget ved det. For vi kan gøre noget ved det, hvilket også fremgår af rapporten.

Rapporten viser, at 23% af de svarende præster ikke ved, hvem der skal tage hånd om dette.

Derfor anbefaler rapporten en mere synlig ledelse på dette felt fra både provster og biskop.

Den anbefaling tager vi til os. Endvidere anbefaler man, at de lovpligtige APV'er bliver afholdt. Til det er blot at sige, at det gør vi allerede.

Denne mail, for at gøre jer opmærksomme på rapporten og for at give et indtryk af, hvad vi agter at gøre her i stiftet.

På forhånd tak for jeres støtte og involvering i at komme dette problem til livs! Mobning skal ikke forekomme i kirkerne i Viborg Stift.

De bedste hilsener og tak for jeres flotte og dedikerede arbejde, som jeg møder overalt, hvor jeg kommer i stiftet!

Med venlig hilsen

Henrik Stubkjær

Rapporten offentliggøres på stiftets hjemmeside den 16. maj 2017 kl. 10.00

